

Dosarul nr. 2ra-1097/21

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud. Gh.Mîțu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A.Corcenco, D.Corolevschi, D.Stănilă)

Î N C H E I E R E

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Alina Grinevici și de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Grinevici Alina împotriva lui Ceapa Valeriu, intervenient accesoriu Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, Primăria or. Florești privind încasarea prejudiciul material și moral cauzat prin discriminare,

împotriva deciziei din 15 aprilie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 22 februarie 2019 Grinevici Alina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ceapa Valeriu, intervenient accesoriu Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, privind încasarea prejudiciul material și moral cauzat prin discriminare.

În motivarea acțiunii reclamanta Grinevici Alina a indicat că, a depus la Consiliul pentru prevenirea și combaterea discriminării și asigurarea egalității plîngere prin care a solicitat constatarea discriminării sub forma XXXXX în câmpul muncii și victimizarea prin emiterea dispoziției cu privire la destituirea din funcția publică din 13 martie 2018.

Prin Decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 130/18 din 26 decembrie 2018 față de recalmana Grinevici Alina, a fost constatată discriminarea în formă victimizare, manifestată prin destituirea din funcția publică deținută, urmare a depunerii plîngerii la procuratură cu privire la XXXXXX de către angajator.

Decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 130/18 din 26 decembrie 2018 a fost adusă la cunoștința părților la data de 14 ianuarie 2019, prin intermediul serviciului poștal, devenită definitivă și executorie prin neatacare.

A invocat reclamanta că prin acțiunile culpabile, pîrîtul Ceapa Valeriu, i-a cauzat stres, dureri fizice, aceasta avînd nevoie de tratament și îngrijiri medicale, fapt confirmat prin evaluarea psihologică anexată.

A relatat că i s-a determinat prezența sentimentelor de frustrare, suferințe continuii, anxietate, suferințe psihice, stresuri, nervi, griji, afectare sufletească și spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare, limitarea de a se bucura de plăcerea vieții, de satisfacții spirituale și materiale și dificultate în depășirea obstacolelor impuse.

A solicitat reclamanta Grinevici Alina încasarea din contul lui Ceapa Valeriu în beneficiul său 52 000 lei dintre care: 2000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și 50000 lei cu titlu de compensație a prejudiciului moral cauzat prin discriminare sub formă de victimizare.

La 17 mai 2019, Ceapa Valeriu a depus cerere reconvențională împotriva lui Grinevici Alina, solicitînd repunerea cererii în termenul de prescripție, motivele fiind justificate; obligarea lui Grinevici Alina la dezmințirea informației răspîndite privind acuzarea lui în faptul descriminării sub formă de XXXXX, către mai multe instituții de stat; să fie încasat din contul pîrîtei paguba morală și materială pricinuită prin faptul răspîndirii a astfel de infărmații defăimătoare în sumă de: 100 000 lei ca pagubă adusă imaginii și reputației profesionale a funcției de demnitate publică ce o deține, Primar de Florești și 50 000 mii lei ca pagubă adusă demnității persoanei sale cît și reputației demigrate în sfera familiară, prin faptul creării relațiilor tensionate în familie în urma răspîndirii a astfel de informații; încasarea cheltuelile judiciare suportate privind asistența, juridică, suma va fi precizată pe parcurs.

Motivele acțiunii fiind faptul că, la data de 16.01.2018 d-na Grinevici Alina s-a adresat către Inspectoratul de Poliție Florești cu cerere prin care a solicitat atragerea la răspundere conform legislației pe Primarul de Florești, Ceapa Valeriu, pe faptul acțiunilor pretense ilegale comise în privința sa manifestate prin XXXXX.

Sub acest aspect faptele imputate au fost examinate prin prisma art. XXXX și constatîndu-se că faptele expuse nu s-au confirmat, ba din contra s-a dovedit că însăși petiționara la locul de muncă a manifestat un comportament de nesubordonare și obrăznicie, pentru care acțiuni a fost sancționată disciplinar de mai multe ori, totodată fiindu-i redusă funcția în care activa, probabil acestea fiind circumstanțele care au provocat-o la scornirea și răspîndirea a asemenea acuzații în adresa Primarului, care la acel moment îi era conducătorul nemijlocit.

De către organele de urmărire penală de mai multe ori a fost refuzat în pornirea urmăririi penale pe fapta dată, faptele expuse negăsindu-și confirmare din motivul neexistenței acestora, dar din contra indicînd contrariul și anume lipsa XXXXX. O asemenea situație poate crea precedente pentru bărbații care activează în colectiv cu riscul de a fi acuzați de asemenea învinuiri, dar și de partea feminină care poate fi bârfită în societate precum că în colectiv s-ar practica asemenea lucruri, care ar putea duce la efecte grave de ordinul problemelor în familii, acuzațiilor false, divorțuri ș.a.

A relatat că în legătură cu faptul că informațiile defăimătoare au fost examinate de organele de urmărire penală, care impun proceduri special, dar și de faptul că refuzul în pornirea urmăririi penale a fost contestat în instanță de d-na

Grinevici, iar ulterior reîntors spre examinare către OUP, de faptul că Decizia Consiliului pentru Prevenirea Combaterea Discriminării și Asigurarea Egalității a necesitat timp de a fi examinată, iar ulterior aprobată, de faptul că la data de 11 martie 2019 de către Procuratura Florești a fost emisă repetat ordonanță privind refuzul începerii urmăririi penale și clasare a procesului penal, nu a fost posibil de respectat prevederile legale atribuite procedurii prealabile cât și termenului de adresare în instanță prevăzute pentru acțiunile de defăimare, consideră aceste circumstanțe motivate și justificate de a solicita repunerea în termenul de prescripție.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul central din 17 mai 2019, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Primăria orașului Florești.

La 25 iulie 2019, Ceapa Valeriu a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor din cererea de chemare în judecată reconvențională, solicitând repunerea cererii în termenul de prescripție, motivele fiind justificate; obligarea lui Grinevici Alina la dezmințirea informației răspândite privind acuzarea lui în faptul discriminării sub formă de XXXXX, către mai multe instituții de stat în ordinea Legii nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare; să fie încasat din contul pârtei paguba morală pricinuită prin faptul răspunderii delictuale conform prevederilor Codului Civil, în sumă de 150000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare din 02 august 2019, reprezentantul reclamantei Grinevici Alina, avocatul Țurcan Arina a înaintat cerere privind ridicarea excepției de tardivitate, solicitând respingerea, ca fiind tardivă, a cererii de chemare în judecată depusă de Ceapa Valeriu către Grinevici Alina cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul central din 02 august 2019, s-a respins ca neîntemeiată cererea privind ridicarea excepției de tardivitate.

La 02 august 2019, reprezentantul reclamantei Grinevici Alina, avocatul Țurcan Arina a înaintat cerere prin care a solicitat să fie scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Ceapa Valeriu către Grinevici Alina cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul central din 19 noiembrie 2019, s-a scos de pe rol cererea reconvențională înaintată de Ceapa Valeriu către Grinevici Alina, privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul central din 11 decembrie 2020, acțiunea înaintată de Grinevici Alina către Ceapa Valeriu, intervenient accesoriu Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, Primăria or. Florești, privind încasarea prejudiciul material și moral cauzat prin discriminare, s-a respins ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 aprilie 2021 s-a respins apelul declarat de Grinevici Alina. S-a respins apelul declarat de avocatul Arina Țurcan-Donțu în interesele lui Grinevici Alina. S-a respins apelul declarat de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Soroca sediul central din 11 decembrie 2020.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că în conformitate cu art.2 al Legii cu privire la asigurarea egalității nr.121 din 25.05.2012, discriminare este orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse; victimizare este orice acțiune sau inacțiune soldată cu consecințe adverse ca urmare a depunerii unei plângeri sau înaintării unei acțiuni în instanța de judecată în scopul asigurării aplicării prevederilor prezentei legi sau în scopul furnizării unor informații, inclusiv a unor mărturii, care se referă la plângerea sau acțiunea înaintată de către o altă persoană. Astfel, Legea nu prevede ca victimizarea să fie o formă a discriminării.

În speță, instanța de apel a relatat că faptele constatate în decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 130/18 din 26.12.2018, reprezintă victimizare, iar conform art. 5 lit.d) al Legii cu privire la asigurarea egalității nr.121 din 25.05.2012, prevede, că repararea prejudiciului material și moral poate avea loc doar ca urmare a actului de discriminare și nu a actului de victimizare

Instanța de apel a menționat că prin hotărârea Judecătorei Soroca, sediul central din 29 iunie 2020 (f.d.128-152), emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Grinevici Alina împotriva Primarului or.Florești-Ceapa Valeriu și Primăriei or. Florești, intervenienți accesorii Ganga Iurie și Barbălat Eugeniu, privind anularea dispozițiilor privind aplicarea sancțiunilor disciplinare, anularea dispoziției privind distituirea din funcție, restabilirea la serviciu și încasarea prejudiciilor cauzate, s-a încasat de la Ceapa Valeriu în beneficiul lui Grinevici Alina prejudiciu moral în sumă de 1000 de lei.

Instanța de apel a invocat că, la baza hotărârii instanței privind încasarea de la Ceapa Valeriu în beneficiul lui Grinevici Alina a prejudiciu moral în sumă de 1000 de lei, au stat faptele constatate în decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 130/18 din 26.12.2018 la pct.5.10-5.15 în privința lui Grinevici Alina care reprezintă victimizare.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prin hotărârea Judecătorei Soroca sediul central din 29 iunie 2020, Grinevici Alina a fost despăgubită pentru faptul victimizării.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în cererile de apel declarate de Grinevici Alina, avocatul Arina Țurcan-Donțu în interesele lui Grinevici Alina și Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității sunt neîntemeiate și nu sunt susceptibile a influența legalitatea soluției instanței de fond.

La 01 iunie 2021, Grinevici Alina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integral a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs s-a menționat că instanța de apel la examinarea cauzei nu a constatat și elucidat obiectiv toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei inclusiv a interpretat în mod eronat legea.

A relatat recurenta că aprecierea probelor de către instanța de apel și instanța de fond a fost arbitrară, fiind comise erori grave care au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, conform art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă.

La 11 iunie 2021 și respectiv la 17 iunie 2021 prin intermediul oficiului poștal, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integral a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs s-a menționat că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat normele de drept material atunci când au decis că victimizarea nu este o formă a discriminării, contrar prevederilor art.2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr.121/2012.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursurilor, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 15 aprilie 2021 și a fost expediată participanților la proces la 12 mai 2021 (f.d.55), și recepționat conform avizului de recepție de către Grinevici Alina (f.d.60) și de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (f.d.57) la 17 mai 2021. Prin urmare recursurile declarate la 01 iunie 2021 și 11 iunie 2021 se consideră depuse în termen.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 20 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia, însă în termenul stabilit nu a fost depusă referința.

La 28 iunie 2021 Ceapa Valeriu a depus referință prin care a solicitat respingerea recursurilor declarate de Alina Grinevici și de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurențelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Grinevici Alina și de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile declarate de Grinevici Alina și de Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, se consideră inadmisibile
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru